

Po občnem zboru sindikalne podružnice

V novembru je imela naša sindikalna podružnica svoj redni letni občni zbor. Potekal je v redu, iz dela pa je bilo razvidno, da je bil skrbno pripravljen. Predsednikovo poročilo, ki je bilo zelo obširno, je zajelo vso delo sindikalne podružnice in podjetja. Po poročilu pa se je razvila živahna diskusija.

Načeto je bilo vprašanje celotnega plačilnega sistema. Med drugim so diskutanti predlagali, naj bi se pri uveljavljanju plačilnega sistema odstranila nesorazmerja med obrati in med posameznimi oddelki. Komercialni direktor je v svojem krajšem referatu analiziral faktorje, ki so vplivali na zboljšanje proizvodnih rezultatov. V svojem izvajanju je omenil tudi nov postopek pridobivanja cinka v takoj imenovanih šahtnih pečeh in da je treba tudi s tega vidika pretresati novo nastalo situacijo in s tem stimulacijo topilniške posadke. Na koncu svojega prispevka je še poudaril, da morajo biti vsi ukrepi v smeri, ki bi omogočili doseganje takšnih proizvodnih rezultatov, ki bodo na svetovni višini.

Po tem delu diskusije je občni zbor nadaljeval delo. Staremu odboru je bila izvoljena razrešnica, kandidacijska komisija pa je predlagala kandidate za nov izvršni odbor, nadzorni odbor, odbor za vzajemno pomoč, odbor za oddih in izlete, delegate za občinsko in republiško skupščino in pa poverjenike za »Delavsko enotnost« in »Prešernovo knjižnico«. Za izvršni odbor je bilo predlaganih 19 kandidatov, od teh je bilo 11 izvoljenih.

V nadaljevanju pa je diskusija obravnavala najbolj vprašanje skrbi za delovnega človeka. Obratni zdravnik je v svoji problematiki, ki jo je razdelil na več točk, obravnaval najbolj pereča vprašanja socialne preventive. Pri raznih

obiskih na domu pacientov se najbolj vidi kako pereč je problem primernih stanovanj. Zato bi bilo nujno pristopiti k ustanovitvi stanovanjske zadrage, v tej bi si lahko marsikdo na cenejši način pomagal iz stiske.

Reflektantov za tako zadrugo je že sedaj dovolj. Drugo zlo, ki v precejšnji meri vpliva tudi na produktivnost je alkoholizem. S tem v zvezi nastajajo razna poklicna obolenja, kot so obolenja jeter, ledvic, itd. Vprašanje odmor in primerne letovanja postaja problematično tudi iz medicinsko preventivne strani, saj so po statistiki obolenj na prvem mestu dihalni organi, n. pr. kronični bronhitis, zaprašena pljuča in drugo. Počitniški dom v Puli bi v te namene zelo dobro služil saj bi bila možna zdravstvena rehabilitacija tudi v izvensezonskem času. Ena od točk, ki jih je obratni zdravnik obravnaval, je bil tudi topli obrok. Delitev le-tega je šele v začetni fazi — pozneje naj bi zajel vse obrate, ker je tudi to preventivni ukrep, ki mora nujno vplivati na produktivnost dela. Nazadnje je še omenil problem obolelih ljudi, ki niso več zmožni za posamezna delovna mesta. Cinkarna nima lahka delovna mesta, zato naj bi sindikalna podružnica skupno z upravo podjetja poduzela potrebne korake, da bi se na takih delovnih mestih znižal delovni čas, kot je to v rudarstvu že urejeno.

Pozneje so v diskusiji še sodelovali nekateri delegati, ki so omenjene probleme o skrbi za človeka še posamično obravnavali. Diskusijo je zaključil predsednik sindikalne podružnice in predlagal, da občni zbor izvoli komisijo, ki bo na podlagi bogate debate sestavila sklepe, te pa bo novoizvoljeni izvršni odbor sprejel in jih v svojem bodočem delu izvajal.

(Ločičnik Janko)

Poročilo

o III. svetovnem kongresu za gnojila v Heidelbergu

Kongres je bil v mestu Heidelbergu v Nemčiji od 8. do 13. septembra 1957. Ob navzočnosti predstavnikov 36 držav z 650 udeleženci. Med državami so bile zastopane tudi vzhodne države in to Rusija, Poljska, Bolgarija in Romunija. Našo državo so zastopali predstavniki kmetijskih institutov iz Zemuna, Zagreba, Skoplja in Novega Sada. Od industrije so bili navzoči »Zorka« Sabac, Zorka Subotica, vsaka z dvema predstavnikoma in Cinkarna.

Na kongresu so znanstveniki podali predloge dela na znanstveni in praktični podlagi v obliki referatov od II. kongresa dalje:

Profesor dr. h. c. Virtanen, Finska: Naši ukrepi pri gnojenju v cilju prehrane na znanstveni podlagi.

Profesor dr. Schuffelen, Holandska: Mineralno gnojenje je predpogoj za spremembo naravnih tal v rodovitna.

Dr. Barbier, Francija: Mineralno gnojenje in hlevsko gnojenje tal.

Dr. Fauser, Italija: Napredek v proizvodnji in uporabi mineralnih gnojil v zadnjem desetletju.

Prof. dr. Blohn Nemčija: Gospodarske koristi naših ukrepov pri gnojenju.

Prof. dr. Bondorff, Danska: Problemi z gnojenjem v vseh delih sveta.

Dr. Linser, Avstrija: Rastlinski fiziološki vplivi na makro hranilnih snovi v luči sodobnega znanstvenega nivoja.

Prof. dr. Scharrer, Nemčija: Naloge in vplivi mikro hranilnih snovi v življenju rastline.

Dr. Nikolaus, Anglija: Gnojenje in kvalitetni faktorji, ki vplivajo na povečanje donosa pridelkov.

Prof. dr. Nehring, Nemčija: Gnojenje, prehrana in kvaliteta živalskega pridelka.

Dr. Schmidt, Nemčija: Vpliv gnojenja zadnjega stoletja na rodovitnosti zemlje.

Iz navedenih referatov navajam nekaj izvečkov:

Proizvodnja mineralnih gnojil se večja iz leta v leto, vendar je nujno, da se proizvodnja še dviga, da bi bili donosi še večji in s tem zagotovljena hrana človeštvu. Znanstveniki so obdelali proizvodnjo gnojil predvsem superfosfata. Metoda proizvodnje superf. po sistemu Standard je danes najpopolnejša. Superfosfat prihaja iz proizvodnje v prahu, ki se je v takem stanju do sedaj uporabljal deloma sam, deloma mešan z drugimi mineralnimi gnojili. Najnovejši poizkusi so pokazali, da se dosežejo še večji donosi, če se umetna gnojila granulirajo v kroglice do maksimalnega premera 6 mm. V Nemčiji se že granulira danes 70% proizvodnje. Ostalih 30% superfosfata uporabljajo v hlevih, ko natrosijo dnevno pri vsaki živini pol kg superfosfata, da absorbira dušikove spojine, ki se nahajajo v živalskih odpadkih. Mešana gnojila so v glavnem sestavljena iz superfosfata, kalijeve soli, in dušikovih spojin. Dušikove spojine se pridobiva danes sintetično kot so soliterna kislina, amonijak, amonijumnitrat in amonijumsulfat. Mešanje superfosfata s kalijevo soljo in dušikovimi spojinami vršijo tovarne po različnih potrebah z ozirom na zemljo in kulturo, ki se na tej zemlji gojijo. Pri tem delu mora obstajati najožje sodelovanje med kmetijskimi instituti in proizvajalci gnojil.

V letu 1955 so proizvedli in uporabili na svetu 80.000.000 ton mešanih gnojil, kar odgo-

ORGANIZACIJSKA SHEMA IZVRŠNEGA ODBORA SINDIKALNE PODRUŽNICE CINKARNE CELJE

Semrov Anton, predsednik; Lukašček Zlatko, tajnik; Murovič Drago, blagajnik; Skale Viktor, član; Botušič Marino, član; Dečko Franc, član; Grabar Franc, član; Verdnik Jože, član; Kaurič Jože, član; Lončar Franjo, član; Ločičnik Janko, član.

Nadzorni odbor:

Korošec Franc, predsednik; Zele Pavel, član; Tovornik Franc, član.

Odbor vzajemne pomoči:

Tratnik Viktor, predsednik; Boh Ludvik, član; Vičič Ivan, član.

Poverjenik za DE:

Grajžl Ivan.

Poverjenik za Prešernovo knjižnico:

Drolle Pepca.

ORGANIZACIJSKA SHEMA PODODBOROV SINDIKALNE PODRUŽNICE CINKARNE

Transport:

Slapšak Martin, predsednik; Šeško Vikica, tajnik; Kodrnja Slavko, član; Kovač Jože, član; Feldin Ernest, član.

Keramika:

Brečko Franc, predsednik; Štefanec Marica, tajnik; Srnovrnik Stanko, član; Zupanc Alojz, član; Pravica Jože, član.

Plinarna:

Novak Jakob, predsednik; Zorko Anton, tajnik; Ledinski Milivoj, član; Kolenc Anton, član; Kos Leopold, član; Safarič Stefan, član.

Mehanična delavnica:

Ribič Milan, predsednik; Cizelj Franc, tajnik; Mak Stanko, član; Oblak Franc, član; Koren Karl, član; Kisovec Rihard, član.

Pomožno osebje:

Omerzel Anton, predsednik; Dobrišek Viktor, tajnik; Kramar Avgust, član; Jadogič Stanko, član; Lončar Rudi, član; Počkaj Marica, član; Spiler Franc, član.

Kemični obrati:

Lešek Simon, predsednik; Mlinar Zlatka, tajnik; Ljubič Jože, član; Bezjak Stane, član; Tovornik Franc, član; Tratnik Franc, član; Fišter Ivan, član; Žgajner Maks, član; Palatinuš Viktor, član.

Pražarna:

Cvetko Stefan, predsednik; Hokman Stefan, tajnik; Hokman Stefan I, član; Klopotan Anton, član; Klobasa Jože, član; Kolšek Fric, član; Skornik Ivan, član.

Uslužbenci:

Boh Ludvik, predsednik; Bauman Mira, tajnik; Jakhel Marija, član; Sacer Marta, član; Pustoslemšek Rozika, član.

Topilnica:

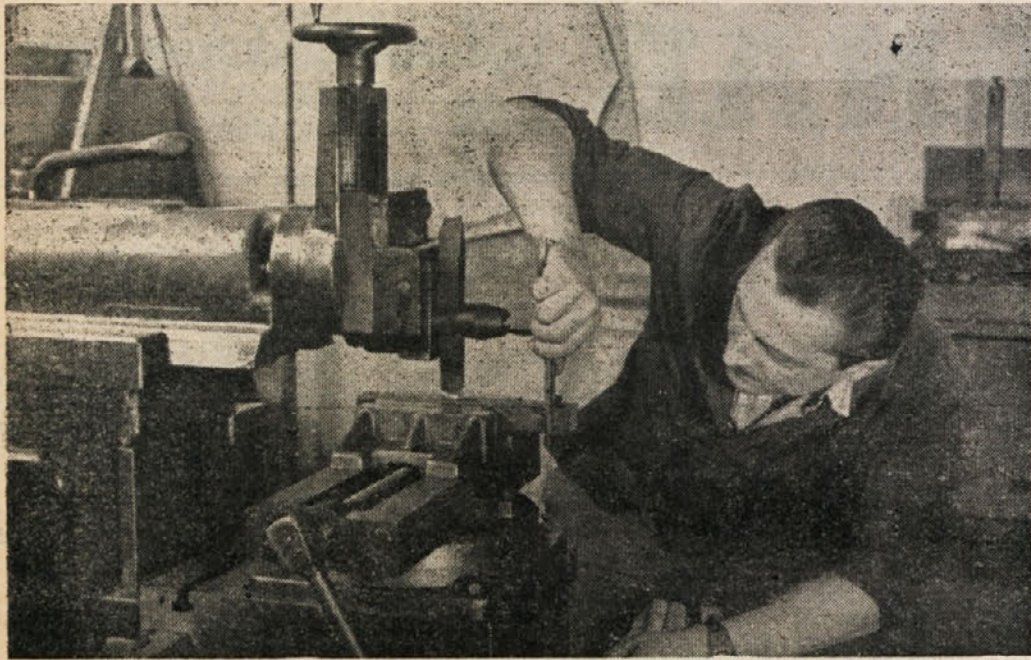
Botušič Marino, predsednik; Naraks Jože, tajnik; Kampuš Alojz, član; Smonkar Ivan, član; Zupanc Gabriel, član; Valenčak Jože, član; Lončar Franjo, član.

Stavbni oddelek:

Turnšek Anton, predsednik; Zagoričnik Ernest, tajnik; Lečnik Franc, član; Gaberšek Franc, član; Skale Anton, član; Košenina Miha, član; Dečman Anton, član.

Valjarna: (se še niso konstituirali)

Verdev Stane, Kovač Jože, Persolja Vinko, Vrečar Anton, Grahar Franc, Smukovič Rudi, Rejc Ivan, Mljač Adolf, Repenšek Franjo.

Predsednik Ljudske ethnike tov. Pevec Jože pri delu

varja približno 14.000.000 tonam hranilnih snovi za rastline po svetu pridemo do naslednjih števil:

V 1000 t	Dušik	Fosfor	Kalij
Evropa	2.811	1.358	2.802
Severna Amerika	2.222	1.040	1.748
Južna Amerika	118	64	61
Azija	945	192	374
Afrika	198	100	53
Oceanija	27	304	37
Skupno:	6.321	3.059	5.075

Od uporabljenih 80 milijonov ton gnojil uporablja Evropa 40 milijonov ton ali 50% od celokupne proizvodnje. Od držav je v Evropi na prvem mestu Nizozemska, katera uporablja največ mineralnih gnojil. Naša država uporablja po ocenitvi ca. 500.000 ton superfosfata in mešanih gnojil skupaj, kar predstavlja v odstotku 0,63%. Pri nas se bo zgradila v Boru nova tovarna za superfosfat s kapaciteto 500.000 ton na leto in tovarna Azota z zmogljivostjo 100.000 ton dušika. Z novimi kapacitetami se bo povečala uporaba gnojil od 1.500.000 ton na skupno 2.000.000 ton letno.

Znano je, da zahteva vsaka rastlina svojo hrano, katera se mora dati v zemljo, da je tako dostopna kulturi. Če dobi zemlja dovoljno količino hranilnih snovi, ni več vprašanje ali je zemlja pečena ali ilovnata. Važno je, da dobi zemlja take količine gnojila v takem sestavu kot jih potrebuje posamezna kultura. Danes je možno napraviti vsako zemljo rodovitno, predpogoj je, da se da v zemljo mineralno gnojilo. Rastline, katere imajo dovolj hrane imajo prednosti: močna rast, predčasno dozorevanje, kvalitni sadovi in visoki donos. Ako vzamemo samo prednosti beljakovin, opazimo pri živini, da jalovost pade. Živalski prirastek je zdrav in dobro razvit. Živalsko mleko ima dovolj beljakovin, ki služijo za prehrano ljudi in živali.

Znanstveniki so zadnje čase prišli do zaključka, da zahtevajo kulture razen običajnih gnojil fosfor, dušik, kalij, apno, žveplo in natrij tudi mikro elemente kot železo, bor, baker, mangan, molibden, cink, kobald, klor in vanadij.

Navajam samo nekaj teh mikro elementov, ki so neobhodno potrebni rastlinam: Bor je potreben ohrovtu, špinaci in tobaku ca. 20 kg na hektar. Sadnemu drevju se doda pred razcvetom k vsakemu drevesu od 150—375 gr boraksa. V novejšem času se uporablja boraks tudi za vinsko trto.

Baker: občutljive rastline za pomanjkanje bakra so oves, ječmen in pšenica. Manj občutljiva je rž in krompir. Na eden hektar je potrebno od 50—200 kg galice v raztopini od 1 in pol do 3%.

Mangan: je življenjsko važen za seno. Potrebno je od 50—100 miligramov mangana v

1 kg sena. Oves, riž in špinaca potrebuje isto mangan, ki se pa lahko da v zemljo v obliki tomaževe žilindre in drugih vodotopnih manganovih soli.

Posnemajmo — čas beži

Zivimo v dobi tehnike in ogromne ustvarjalnosti, na vseh področjih znanosti in umetnosti. Vse to pa nas opozarja, da je treba posvečati skrbi za delovnega človeka vse več pozornosti in to od njegovega privatnega življenja pa do delovnega mesta kjer dela in ustvarja. Ni moj namen pisati o tehniki niti o znanosti. Pisati hočem o uvajanju odnosno spremembi novosprejetega delavca v podjetje. To je brez dvoma izredno važna naloga, ki se v najnovejšem času postavlja pred nas.

Tako smo tudi v Cinkarni uvedli moderen način sprejemanja delovne sile. V čem je razlika od starega sistema? Prej je novosprejeti delavec po izvršenih formalnostih bil poslan na odkazano mu delovno mesto, ne da bi ga kdo uvedel odnosno vodil po tovarni. Nov način sprejemanja delovne sile pa se bistveno razlikuje od starega. Delavca spremlja na novo delovno mesto uslužbenec kadrovskega oddelka, mu razkaže oddelke kjer bo zaposlen, ga seznanji v grobem z dejavnostjo in načinom življenja v podjetju, na kar ga napoti k bodočemu predpostavljenemu, kjer v obliki tovariškega razgovora prejme nadaljnja navodila.

Kako naj izgleda pravilen sprejem novo-došlega tovariša v oddelke, hočem prikazati z naslednjim primerom.

Kadrovski oddelkec je za kemični laboratorij sprejel novo moč tov. Pošmuga Dušana, ki je bil prej zaposlen v Tovarni emajlirane posode.

Važnejši sklepi Delavskega sveta in upravnega odbora

Na dvanajsti seji je upravni odbor pretresal poročilo o izvršitvi plana za tretje tromesečje. Ker upravni odbor doslej ni imel točnega pregleda o komercialnem poslovanju, je sklenil, da bo v bodoče mesečno pretresal tudi delo tega sektorja. Oziraje se na to, da so prostori obratne ambulante neprimerni in je izdano le začasno dovoljenje za njih uporabo, je upravni odbor obširneje pretresal možnosti primernih prostorov za ambulanto. Ker se bo v letu 1958 vršil svetovni kongres za zaščito delavca in varnost pri delu v Bruxellesu je upravni odbor določil tov. dr. Hrušovarja in Ločičnika, da se kongresa udeležita.

Na trinajsti seji je upravni odbor sprejel predlagane spremembe norm v kemičnih obra-

Molibden: je potreben samo v alkaličnih zemljah, predvsem za ohrovt, fižol in melone. Uporablja se lahko v raztopini amonolidat 2—4 kg na 1 hektar.

Cink: pomanjkanje cinka je opaziti posebno pri trsju, jabolkah in breskvah. Za brizganje v zemljo se uporablja cinksulfatna raztopina.

Vsi ti elementi so potrebni za hrano rastlinam. Prof. dr. Vildanem je v svojem referatu omenil, da potrebuje človek razen prehrane za energijo še 40 točno definiranih faktorjev, od tega 25 od organskih komponent, in sicer 17 vitaminov in 8 amino kisline ter 15 faktorjev pripadajočih mineralnim elementom kakor že prej navedeno. Čeravno vsebuje prehrana na primer vitamin 12 v tisočinki miligramov, če ta izpade je življenje nemogoče. V zadnjih letih se je temu posvetila največja pozornost, na tako imenovane mikroelemente.

Zaključni govor na kongresu je imel prof. dr. Schmidt, ki je pozival navzoče predstavnike industrije, da napravijo iz tega kongresa pozitivne zaključke predvsem v najožjem sodelovanju z znanstvenimi inštituti. Uresničevanje navodil, ki so bila podana na kongresu za povečanje donosa hrane za človeštvo in živali. Če bo industrija izpolnila navodila znanstvenikov bo odpadlo prerokovanje, da bo naša bodoča hrana v obliki koncentriranih tablet, ki jo bo lahko nosil vsak človek v svojem žepu. Že več kot 6000 let se bori človek za vsakdanji kruh in če bo v letu 2000 tudi na zemlji 5 milijard prebivalcev ne sme zmanjkati hrane za človeštvo. Za to so zadolženi na eni strani znanstveniki, na drugi strani pa industrija.

Stojan Stefan

Kadrovski oddelkec je preveril njegove podatke in ugotovil, da tako po šolski izobrazbi kakor zdravstvenem stanju odgovarja zahtevam delovnega mesta za katero je bil sprejet.

Po končanih formalnostih v kadrovskem oddelku sva se napotila z novosprejetim tovarišem k vodji kemičnega laboratorija na razgovor (intervju), katerega namen je medsebojno spoznavanje tako po strokovni kakor tovariški plati. S tov. Pušmugom sva bila izredno tovariško in toplo sprejeta od tov. ing. Resmana. Tov inženir naju je povabil v svojo pisarno, kjer se je razvil zelo prijeten in tovariški razgovor, ki je trajal kakih 15 minut. Tov. ing. Resman se je pozanimal za njegovo privatno življenje, za eventualne težave in za njegovo strokovno znanje. Ko se je tov. ing. Resman prepričal, da novosprejeti tovariš vsestransko odgovarja, sta prešla na razgovor o konkretnem delu, ki ga bo opravljal v laboratoriju in o perspektivi, ki jo ima na tem delovnem mestu.

Zgoraj opisani tovariški način uvajanja na delovno mesto, psihološko zelo dobro vpliva na novosprejetega, omogoča takojšnjo vključitev v delovni proces obenem pa je takoj prvi dan že vspostavljen tovariški odnos med nadrejenim in podrejenim. Novosprejeti delavec pa vidi, da njegov nadrejeni ni samo tisti, ki daje naloge, temveč tudi tovariš, ki mu je vedno pripravljen pomagati.

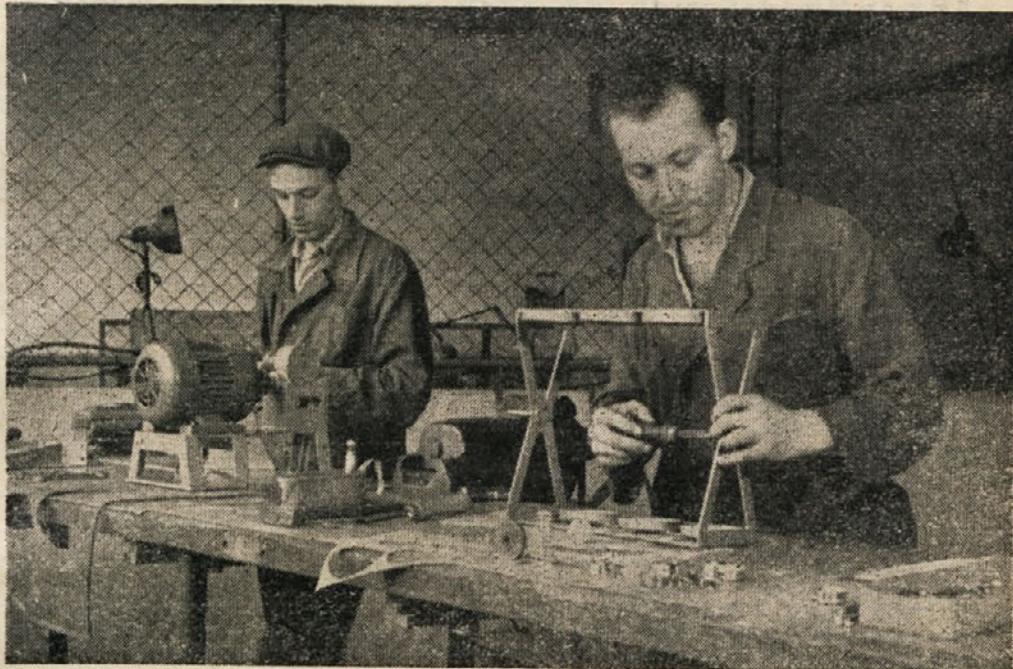
Kreis Franjo

tih, norm za valjanje elektrolitskega cinka ter norm pri izdelavi in pakiranju superfosfata. Obširneje je upravni odbor razpravljal o odškodninah za povzročeno škodo po cinkarniških plinih in še posebej o škodi na sadnem drevju, ki jo je ocenjevala obč. komisija za občino Šentjur. Soglasno je bil sprejet sklep, da se prične izdajati topli obrok topilničarjem.

Na štirinajsti seji je upravni odbor sklepal o dodelitvi nagrad. Po sklepu upravnega odbora se bodo izplačale določene nagrade v višini 50% v mesecu novembru, dočim se ostalih 50% izplača pozneje. Odobreno je bilo potovanje ing. Makaroviča in ing. Mikuša v Holandijo in Nemčijo zaradi investicij za »Cinkan«.

Na sedmi seji je delavski svet podrobneje razpravljal glede razhodkov, izrednih dohodkov, stonin, zamudnih obresti in obresti na obratna sredstva ter je sprejel sklep, da mora uprava ta problem obdelati ter postaviti konkretne predloge delavskemu svetu na prvi prihodnji seji ter da se mora do 1. januarja 1958 izdelati elaborat o ureditvi skladišč in o reorganizaciji notranjega transporta. Na tej seji so bila odobrena nova delovna mesta. Na tej seji so bile sprejete tudi nekatere spremembe odnosno dopolnitve premijskega pravilnika. Delavski svet je sprejel na znanje poročilo o opravljenih potovanjih v inozemstvu v razdobju od 1. 7. 1957 do 30. 9. 1957. Določeni so bili upravičeni za podpisovanje.

Na 8 seji je delavski svet razpravljal o poročilu komisije o ugotovitvah zalog surovin. Pri tem je sprejel sklep, da se odvišna glina poskuša prodati. Glede toplega obroka je bil sprejet sklep, da se bo dajal proti odplačilu 20 dinarjev. Komisijo za higiensko tehnično zaščito pa se je zadržalo, da ugotovi vsa težja delovna mesta, ki bi bila upravičena do toplega obroka. Delavski svet je soglasno sprejel tolmačenje, da se za izračun osnove pri delitvi plač nad tarifnimi postavkami upoštevajo le efektivno opravljene ure izračunane po tarifnih postavkah. Sprejet je bil nadalje sklep, da se takoj pristopi k splošni reviziji norm in akordov za celo podjetje, tako, da bodo nove norme in akordi stopili v veljavo 1. januarja 1958.

Montaža laboratorijskega mešalca

O delu Ljudske tehnike v Cinkarni

Klub Ljudske tehnike v Cinkarni je bil ustanovljen že v letu 1952, vendar je bilo takrat njegovo življenje zelo kratko. V letih 1955 do 1956 se je nekaj ljudi ponovno sestalo in so delo obnovili. Z delom je pričel edino-le strojni krožek. Izdelan je bil mešalec za sladoled, ki je bil razstavljen na razstavi LT, to pa je bilo tudi vse, na kar je delo ponovno zamrlo.

V januarju 1957 pa je bil izvoljen nov upravni odbor, ki je spravil delo v tek. Osnova je strojni krožek, foto, radio in avto-moto krožek. Najprej sta pričela z delom strojni in foto krožek. Strojni krožek je pričel delati na specialnih delih za tuje stranke in tako omogočil svojim članom strokovno izpopolnitev v mehanični stroki.

Ustvarjena so bila prva finančna sredstva s katerimi so se pričela izpopolnjevati sredstva za delo. Naročena dela so bila kvalitetno na višini zaradi česar je vedno dovolj naročil.

Strojni in foto krožek sta že razstavljala svoje izdelke na razstavi »Celje 1957«. Med tem časom se je strojni krožek odločil za izdelavo prototipa mešalca preparatov in namiznega vrtnega stroja z univerzalnim primožem.

Za gasilsko četo Cinkarne je bil izdelan plavoz za prevoz črpalke in potrebnega pribora v tovarni.

Material za radio-krožek je že pripravljen, urejuje pa se še prostor kjer bo deloval. Zelo agilni je avto-krožek saj je bil končan že prvi tečaj, izpit pa je z uspehom prestalo 14 članov, ki so si tako pridobili legitimacijo za vozače A in B kategorije. Krožek za izboljšavo tehnoloških procesov v tovarni dokončuje dela na šaržirni napravi. Za ostale izboljšave je že izdelan načrtni vrstni red.

V letošnjem letu smo torej prebili led. Osnova za nadaljnje delo je podana in ni več strahu, da bi zaspali kot je to bil že dvakrat primer.

Pohvalno je razumevanje upravnega odbora Cinkarne, ki je delo ljudske tehnike vsestransko podprl. Poleg ostalega smo prejeli dotacijo v znesku 200.000 din.

Bodočnost bo dokazala, da forumov, ki so nam pomagali moralno kakor materialno ne bomo razočarali temveč upravičili nade, ki so jih stavljali na nas. Vsem, ki so nas podprli najlepša hvala!

Tehniko ljudstvu!

Ivo Ramšak

Pri obračanju

Izpremenjeni predpisi za potrošniški kredit

Od 20. novembra 1957 dalje veljajo novi predpisi za potrošniški kredit, ki so objavljeni v Uradnem listu FLRJ št. 48/57.

Po novih predpisih lahko dobijo potrošniški kredit za nakup tekstilnega blaga in obutve redno zaposleni delavci in uslužbenci ter upokojnenci in invalidi do največ eno četrtno njihovega skupnega zaslužka — plače, pokojnine oz. invalidnine, izračunanih za čas katerega se daje kredit. Višina kredita za industrijsko blago pa je ostala za ta kredit neizpremenjena in je možno dobiti do ene tretjine navednih dohodkov.

Z novimi predpisi je tudi zvišana založitev gotovine predno se dobi kredit ter morajo potrošniki plačati v gotovini najmanj 20% kredita, dovoljenega za nakup tekstilnega blaga (odvzemši konfekcijsko perilo in obleko) in obutve ter najmanj 10% kredita, dovoljenega za nakup drugega industrijskega blaga vključno tudi konfekcijsko perilo in obleko.

Informativno navajamo, da je možno pri mesečni plači 10.000 dinarjev dobiti 30.000 din kredita za nakup tekstilnega blaga in obutve ter je pri tem potrebno takoj plačati najmanj 6.000 din ter da je pri isti plači možno dobiti kredit 40.000 din. Za nakup tekstilnega blaga pri čemer je treba takoj plačati najmanj 4000 din ako si torej hočemo kupiti novo obleko popolne enake vrednosti 25.000 din, bomo pri najemu kredita morali takoj plačati za konfekcijsko izdelano obleko 2500 din, medtem ko bi morali plačati za drugo, ki ne bi bila konfekcijsko izdelana 5000 din. Enako je pri perilu, dočim pri čevljih ni razlike.

Prosilcem za kredit, ki že uživajo kredit z dobo vračanja enega leta, in želijo novi kredit za nabavo tekstila ali obutve, se bo novi kredit dovolil oziraje se na to, ali jim je bil prejšnji kredit dovoljen za nabavo tekstila oz. obutve ali pa za industrijsko blago. Če je bil prejšnji kredit odobren za tekstilno blago ali obutev, potem se bo novi kredit odobril v višini sorazmerno v seštevku obeh kreditov.

Vzamimo prav tako primer prosilca z mesečno plačo 10.000 din, kateri pa odplačuje stari kredit po 2000 din mesečno. Hoče si najeti nov kredit za 24.000 din in to za nabavo tekstila ali obutve. V kolikor mu je bil prejšnji kredit odobren za industrijsko blago, se mu bo kredit odobril. Če mu je pa bil prejšnji kredit odobren za tekstilno blago ali obutev, tedaj se mu novi kredit ne more odobriti v zaproseni višini, temveč le v višini 6.000 dinarjev.

Novi predpisi torej predvidevajo, da se lažje in ugodneje dobiva kredit za industrijsko blago z vključitvijo konfekcije perila in obleke, veljajo pa za pridobitev kredita tako v bankah, hranilnicah in tudi za trgovska podjetja, ki sama dovoljujejo kredite.

Prosvetno delo v Cinkarni

Prosvetno delo v Cinkarni je v zadnjem času zamrlo, pravtako kakor tudi na vseh delavskih in okoliških odrih. Vzroke zato bi težko iskali pri ljudeh, igralcih, ki imajo voljo za dramsko delo, iskati jih moramo pri ljudeh, ki so odgovorni za njihovo delo. Pri nas v Cinkarni so osebe, ki so zadolžene za kulturno-prosvetno delo preobremenjene z drugimi posli, da do realizacije dramskih del sploh ne pridejo, s čemer so hvaležni gledalci prikrajšani za nekaj prijetnih uric. V načrtu smo imeli naštudiranje večih del, vendar do tega nismo prišli, ker smo morali na drugem važnejšem mestu sodelovati v dramski panogi. Tako se je študij zavlačeval iz meseca v mesec. Ko smo končno pristopili k naštudiranju posameznih del in so vaje postale pogostejše, so sodelujoči pričeli izostajati, ker delajo v različnih izmenah in po različnih obratih.

Kako dosežemo polkvalifikacijo

Se vedno je v veljavi splošno navodilo o pridobitvi strokovne izobrazbe delavcev. S praktičnim delom v podjetju (Ur. list FLRJ 54/52) ter je iz osnutkov novih predpisov o delovnih razmerjih, kakor tudi o socialnem zavarovanju razvideti, da bo kvalifikacija, ki je posamezniku priznana, upoštevana tako pri plači, kakor tudi pozneje, ko bo posameznik odšel v pokoj.

Kakor je iz naslova razvidno, je namen tega sestavka opozoriti vse one, ki si lahko pridobijo priznanje polkvalifikacije, pa si doslej te še niso pridobili.

Polkvalifikacijo si je možno pridobiti v podjetju samem. O priznanju polkvalifikacije odloča upravni odbor, vendar pa le na podlagi mnenja posebne izpitne komisije, ki jo določi upravni odbor. Naloga te komisije je, da preizkusi strokovnost zadevnega delavca ter da da po preizkušnji mnenje in predlog upravnemu odboru.

Nimamo določenih predpisov na kakšen način naj bi se preizkuševala strokovnost v praktičnem delu ter tudi koliko časa mora prebiti delavec pri izvrševanju določenega dela, vendar pa to ne more biti ovira, da bi določena komisija po svoji uvidevnosti ne mogla presoditi strokovnosti (spretnosti) posameznika za določeno delo, kajti že narava posameznega dela zahteva daljšo ali krajšo dobo potrebno za določeno spretnost. Je pa končno tudi od posameznika odvisno v kolikor si s pridnostjo in marljivostjo prej ali pozneje pridobi potrebno strokovnost za izvajanje določenega dela. Za preizkušnjo pa ni potreben posebni izpit iz splošnih predmetov, kakor je to potrebno za pridobitev kvalifikacije kvalificiranega ali visokokvalificiranega delavca, temveč je potrebno, da komisija preizkusi samo strokovnost pri praktičnem delu.

Postopek za pridobitev polkvalifikacije doslej v podjetju ni bil izveden zaradi tega, ker se pač nihče ni zanimal, da bi si pridobil polkvalifikacijo in tudi po danih predpisih ni razvidno da bi ta postopek podjetje moralo uvesti neglede na voljo posameznikov. Po našem mišljenju bi se morali posamezniki sami prijaviti za pridobitev te kvalifikacije, dolžnost pa bi bila tudi nadrejenih, da opozore na možnost pridobitve polkvalifikacije vse one za katere smatrajo, da imajo potrebno usposobljenost.

Pri tem bi opozorili, da mora imeti vsakdo, ki se priglasi za izpit kvalificiranega delavca hitno upravnega odbora o priznanju stopnje polkvalificiranega delavca, ker se sicer ne more pripustiti k izpitu. Nadaljnji pogoj pa je, da mora prebiti polkvalificirani delavec določeno dobo na delu, če hoče napraviti izpit za kvalificiranega delavca in torej ni vseeno, od kdaj teče čas odkar si je pridobil kvalifikacijo polkvalificiranega delavca.

**Srečno in uspehov polno
novo leto 1958 želi vsem
članom kolektiva
Uredniški odbor**

Kljub vsem težavam pa se bomo še letos predstavili Cinkarnarjem z »veselim večerom« dne 15. decembra, ob priliki novoletne jelke pa bomo uprizarili za naše najmlajše igrice »Sneguljčica«. V prihodnjem letu imamo na programu naštudiranje veseloigre »Županova Micka«. To je zaenkrat naš program. Nadalje bomo še pripravljali programe za razne proslave v prihodnjem letu in gostovanja na deželi ter pri drugih dramskih sekcijah.

Ta program pa bo mogoče izvesti, le, če bodo vsi ostali činitelji kot n. pr. sindikalna družnica itd. pripomogli z materialnimi sredstvi. Mestno gledališče nam je pripravljeno posojati gledališke kostume in male rekvizite. Vse ostalo pa bodo z dobro voljo in požrtvovalnim delom opravili igralci, da bi čimbolj zadovoljili gledalce.

Ivo Ramšak

Nekatere izpitne komisije za pridobitev kvalifikacije kvalificiranih delavcev zaenkrat izjemno še dopuščajo, da polagajo izpit za polkvalificiranega delavca nekvalificirani delavci, ki so bili do dneva prijave k izpitu že najmanj pet let zaposleni pri osnovnih delih svojega poklica, vendar pa velja to kot izjemno, vpra-

Kaj je s šahom v Cinkarni?

Pod tem naslovom smo v zadnji številki našega lista čitali članek, ki je vzbudil naše zanimanje zaradi vprašanja samega. Če smo o kakšni športni panogi po »Cinkarnarju« sploh kaj izvedeli, potem velja to v največji meri prav za dejavnost šahovske sekcije. Saj smo večkrat grajali nedejavnost dopisnikov, drugih športnih sekcij, ki o njihovem delovanju niso obveščali Cinkarnarjev, čeprav so bile aktivne.

Posebno nas čudi, da naslovno vprašanje postavljajo posamezni člani našega kolektiva, ki niso vključeni v šahovsko sekcijo, to se pravi, da so med nami taki, ki se za šah zanimajo, ne da bi se vključili. Zakaj ne vstopijo v naše vrste vsi tisti, ki se zanimajo za šah, in ki verjetno radi čitajo poročila o naši aktivnosti, se pa po drugi strani premalo zanimajo za težave naših aktivnih šahistov.

Pisec članka primerja dejavnost naše sekcije v letu 1956 z dejavnostjo v letu 1957 in prihaja do zaključka, da je dejavnost v letu 1957 v nazadovanju. Napačno bi bilo sklepati, da je dejavnost v opadanju šele v letu 1957, in da je dejavnost rasla do leta 1956. Na tem mestu je treba predvsem ugotoviti, da je cinkarniški šah zajel vse one, ki so se zanj zanimali, takrat ko je bil ustanovljen samostojni klub »SSK Cinkarna«. Takrat se je v tem klubu zbralo okrog 50 članov. Začela se je oblikovati tudi ženska sekcija, naši člani so se z izrednim zanimanjem zbirali pri šahovskih deskah v Šahovskem domu in merili svoje moči. Vsi so imeli veliko volje do izpopolnjevanja in si želeli čim hitreje napredovati. Pričela so se predavanja o teoriji. S prihodom tov. Mišure pa so imeli naši vrhunski igralci možnost izpopolnitve svojega znanja in preizkuševanja svojih moči. Vse se je lepo razvijalo, dejavnost je vidno rasla, dokler se iz višjih interesov naš klub ni razformiral, ker je bilo treba z našimi močnimi igralci pojačati Celjski šahovski klub. Takoj za tem so pričeli naši šibkejši igralci izostajati, zanimanje je padlo in dejavnost je upadala. Razumljivo je torej, da je ta padec dejavnosti zakrivila likvidacija našega kluba v katerem so se vsi šahisti — Cinkarnarji — čutili le združene in povezanе. Po tem ko so šahisti — Cinkarnarji — postali člani ČSK, so lahko nadaljevali svoj razvoj v celjskem klubu ter je njihovo udejstvovanje povečal ČSK. S tem bi seveda bilo potrebno analizirati delo ČSK, kar bi nas zavedlo predaleč ter je bolje, da se držimo pregovora »pometaj najprej pred svojim pragom«. Sindikalno delovanje naše sekcije je po fuziji našega kluba s ČSK postalo žal bolj formalnega značaja, kar bo verjetno glavni vzrok nazadovanja naše

šahovske dejavnosti. Zdi se nam torej, da bi se morala dejavnost v sindikalnih sekcijah poživeti nasploh in ne prepuščati naših šahistov samim sebi, kakor da bi bilo dovolj, da so člani ČSK, in da je s tem vse opravljeno. Treba bo ponovno organizirati teoretična predavanja, trening turnirje z določenimi otvoritvami ter za to delo pridobiti šahiste, ki imajo potrebno kvalifikacijo in bi bili pripravljeni sodelovati. To bi bilo povezano verjetno z minimalnimi stroški, ki bi jih naša šahovska sekcija gotovo prenesla. S takim načinom dela bi se pojačale posamezne sindikalne sekcije, ČSK bi čutil tudi dosti večjo podporo, ker bi postopoma dobival mlajše, navdušene in ne samo trenutno močne igralce, kakor je bil to primer ob združitvi z našim klubom.

Menimo torej, da je za poživitev šaha potrebno intenzivno delo v sindikalnih sekcijah, ki imajo zato tudi potrebna sredstva, kar za klube ne moremo trditi.

Inž. B. M.

ŠAHOVSKI FESTIVAL V CELJU

Okrajna šahovska zveza v Celju je organizirala v dneh od 25. novembra do 8. decembra šahovski festival.

V programu tega festivala so bila zajeta razna tekmovanja: odigran je bil moštveni brzoturnir reprezentanc slovenskih mest. Odigrano je bilo pionirsko moštveno tekmovanje in moštveni brzoturnir celjskih srednjih šol.

Med glavne prireditve moramo šteti pet individualnih turnirjev na katerih so igrali moštvi, I. kategorniki, II. kategorniki, III. kategorniki in turnir šahistk. Vsekakor je splošno zanimanje bilo za igro moštrov sicer so gledalci pri igri nižjih kategorij tudi prihajali na svoj račun.

Naš vsekakor najbolj zanimajo turnirja, na katerih so igrali člani našega kolektiva. V dokaj izenačeni in zanimivi borbi na turnirju I. kategornikov je naš igralec inž. Vrhovc brez poraza delil 3. in 4. mesto, Snajder pa 6. in 7. mesto. Na turnirju II. kategornikov je inž. Stegenšek zasedel deveto mesto. Med igralci III. kategorije je Dečko zasedel 7.—8. mesto.

BRZOTURNIR

Vrstni red igralcev brzoturnirja v mesecu decembru

Prvo mesto je osvojil inž. Vrhovc, ki je zmagal v vseh srečanjih, drugo mesto pa je pripadlo inž. Pipušu s štirimi točkami, tretji je bil inž. Marjanovič, sledijo Snajder, Jančič in inž. Klinger.